

CAN – Centraförbundet för alkohol- och narkotikaupplysning

Box 70412, 107 25 Stockholm. Tel 08-412 46 00, can@can.se, www.can.se

Informationschef Eva Ekeroth. Tel 08-412 46 21, eva.ekeroth@can.se

2009-06-29

PRESSMEDDELANDE

Ökad narkotikaerfarenhet bland grundskoleelever

För första gången på nio år ökar andelen elever i nian som testat narkotika.

Även andelen rökare har ökat något i årets undersökning, vilket bekräftar en tidigare påbörjad trend. Däremot är det färre som dricker alkohol. Det visar de första resultaten av 2009 års undersökning av skolelevers drogvanor som presenteras under Almedalsveckan av Centraförbundet för alkohol- och narkotikaupplysning, CAN.

Sedan 2001 har användningen av narkotika minskat enligt CANs undersökningar. I år har dock användningen ökat med två procentenheter bland både flickor och pojkar. Från fem till sju procent bland flickorna och från sju till nio procent bland pojkarna. Fortfarande är det dock låga siffror jämfört med övriga Europa.

I motsatt riktning går användningen av alkohol. Andelen elever som aldrig dricker alkohol har ökat. Av pojkarna är det 42 procent och av flickorna 35 procent som uppger att de inte dricker alkohol.

– Inte någon gång i undersökningens 38-åriga historia har vi haft så få alkoholkonsumenter bland ungdomarna, säger Thomas Hvitfeldt, forskningssekreterare på CAN och ansvarig för undersökningen. Men, tillägger han, detta är inget nytt fenomen. I princip har det minskat kontinuerligt sedan 1971.

De senaste tre åren syns tecken på att rökningen har ökat något. I år uppger 30 procent av flickorna och 23 procent av pojkarna att de röker. Rökningen var som mest utbredd runt sekelskiftet då 36 procent av flickorna och 30 procent av pojkarna rökte. Sedan dess har andelen varit minskande fram till 2007. Snusandet ligger relativt oförändrat på 15 procent bland pojkarna och fyra procent bland flickorna även om det kan skönjas en vikande trend som sammanfaller med ökningen av tobaksrökningen.

Användningen av anabola steroider ligger på en procent för både flickor och pojkar, vilket är ungefär samma nivå som förra året, medan sniffning har ökat aningen bland pojkar till sju procent medan det bland flickor är oförändrat fyra procent.

Bakgrund: Drogvaneundersökningarna har genomförts årligen bland elever i nian sedan 1971. Undersökningarna genomförs som anonyma gruppenkäter i klassrummen på riksrepresentativa urval av klasser. I 2009 års undersökning deltog drygt 5 000 elever i nian.

Presentation: Undersökningen presenteras av Thomas Hvitfeldt vid ett seminarium tisdagen den 30 juni kl 8.00–10.00 på tältscenen längst ut på Holmen i Visby hamn.

Information om undersökningen: Thomas Hvitfeldt, forskningssekreterare, 08-412 46 09.

Information om seminariet: Mia Sundelin, organisationskonsulent, 08-412 46 20.

Några resultat från skolundersökningarna i årskurs 9. Procent.

Pojkar																		
År	92	93	94	95	96	97	98	99	00	01	02	03	04	05	06	07	08	09
Alkohol																		
Alkoholkonsumenter	79	78	80	77	75	76	74	74	77	76	74	70	69	68	64	61	63	58
Totalkonsumtion (dl 100% alkohol/år) ^{a)}	33	31	32	28	30	32	39	42	53	48	41	38	41	35	36	30	32	32
Intensivkonsumtion ^{b)} någon gång/månad eller oftare	29	30	30	29	30	29	29	30	31/34	30	28	25	26	25	23	23	25	23
Narkotika																		
Har haft möjlighet att pröva narkotika ^{c)}	13	14	14	17	17	22	25	26	27	27	28	25	26	21	19	20	19	21
Använt narkotika	5	5	5	7	8	8	9	9	10	10	8	7	7	7	7	6	7	9
Använt narkotika senaste 30 dagarna ^{d)}	2	1	1	2	3	2	3	3	3	3	3	2	3	4	4	2	2	3
Anabola steroider ^{e)}	-	1	1	0	1	1	1	1	1	1	1	1	2	2	1	2	2	1
Sniffning ^{d)}	7	9	8	12	11	10	10	13	11	8	9	8	8	7	7	5	5	7
Tobak																		
Rökare ^{f)}	22	20	17	19	19	17/28	28	30	29	30	25	20	18	19	19	20	22	23
Snusare ^{f)}	19	17	19	19	17	17/21	20	23	26	27	25	24	21	20	20	17	16	15

Flickor																		
År	92	93	94	95	96	97	98	99	00	01	02	03	04	05	06	07	08	09
Alkohol																		
Alkoholkonsumenter	77	77	79	78	78	78	80	78	79	79	75	75	73	70	66	67	66	65
Totalkonsumtion (dl 100% alkohol/år) ^{a)}	15	17	18	19	17	20	26	26	29	28	31	29	30	32	28	22	25	21
Intensivkonsumtion ^{b)} någon gång/månad eller oftare	18	22	24	24	20	23	22	22	23/24	25	24	23	23	23	22	23	24	23
Narkotika																		
Har haft möjlighet att pröva narkotika ^{c)}	14	16	15	23	20	26	26	24	26	25	24	23	22	22	19	20	19	19
Använt narkotika	3	5	4	5	7	7	6	7	8	9	8	7	7	7	5	5	5	7
Använt narkotika senaste 30 dagarna ^{d)}	1	1	1	1	2	1	3	2	2	2	2	2	3	3	3	1	1	1
Anabola steroider ^{e)}	-	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1	1	1	1	1
Sniffning ^{d)}	4	5	6	7	7	7	6	10	8	8	7	6	6	8	6	4	4	4
Tobak																		
Rökare ^{f)}	27	26	29	27	25	25/37	34	36	36	36	34	30	30	30	26	30	28	30
Snusare ^{f)}	0	0	1	1	1	1/3	2	3	4	5	5	6	8	6	7	5	4	4

a) Från och med 2000 ingår frågor om blanddrycker i beräkningen.

b) Intensivkonsumtion = Halv ½-flaska sprit (1989–2000: ½-flaska) eller 1 helflaska vin eller fyra burkar starköl eller fyra burkar blanddrycker eller sex burkar folköl vid samma tillfälle.

c) Värdena är beräknade på dem som aldrig provat narkotika.

d) Frågan omformulerad 2007.

e) Frågan omformulerad 2004.

f) Frågan omformulerad 1997.